

Бібліографія праць ювіляра становить понад 500 назв, публікації відтворені українською, російською чи англійською мовами. Наведений перелік монографій автора (10), дисертацій, захищених під його керівництвом (21), підручників і посібників (14). На кафедрі онкології, яку тривалий час очолював Б. Білинський, вийшов перший україномовний підручник для студентів (1992), створений з ініціати-ви і за редакцією ювіляра.

Читачеві пропонується цінний збірник, який підсумовує діяльність Бориса Тарасовича Білинського за понад 50 років і є гарною ілюстрацією розвитку медицини і громадсько-політичного життя в нашому краї і Україні.

*Аретій КРАВЕЦЬ*

**Глосарій термінів з хімії / Укладачі Й. Опейда, О. Швайка. Інститут фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка, Донецький національний університет.— Донецьк: Видавництво „Вебер“, 2008.— 758 с.**

2008 р. у Донецьку дійсний член НТШ професор Йосип Опейда та професор Олесь Швайка видали Глосарій, в якому наведено більш ніж 8300 термінів з класичних розділів хемічної науки: неорганічної хемії, органічної хемії, аналітичної хемії, фізичної хемії, хемічної кінетики, фізико-органічної хемії, квантової хемії, фотохемії, нафтохемії, електрохемії та ін. Крім того, Глосарій містить терміни з тих розділів хемічної науки, які нещодавно сформувалися та ствердилися і бурхливо розвиваються, як-от: „зелена“ хемія, нанохемія, топохемія, хемометрика, сонохемія, фемтохемія, механохемія та ін. Оскільки сучасна хемія тісно пов'язана з фізикою, математикою, біологією та іншими дисциплінами, то значну увагу в книжці відведено термінам, які сформувалися на межі наук: комп'ютерна хемія, хемічна інформатика, кореляційний аналіз. В Глосарій увійшли деякі терміни з математики, біології, фізики та інших дисциплін, які часто застосовуються у наукових працях з хемії. Слід відзначити, що проф. Йосип Опейда та Олесь Швайка мають великий досвід в укладанні словників сучасних термінів хемічної науки. Так, 1997 р. у видавництві „Наукова думка“ видано Тлумачний термінологічний словник з органічної та фізико-органічної хімії, а 2002 р.— Тлумачний термінологічний словник з хімічної кінетики.

У Глосарії терміни подані українською, англійською та російською мовами. Для зручного користування у книжці наведені алфавітні списки термінів англійською і російською мовами та авторські індекси. Кожна стаття має порядковий номер, терміни українською, російською та англійською мовами, описання даного терміна та за потреби коментар щодо особливостей використання цього терміна чи його синонімів.

Працюючи над Глосарієм термінів з хімії, автори використали понад 200 літературних джерел,

серед яких словники, монографії, підручники, довідкові видання, лабораторні практикуми та ін. У переліку літератури є рідкісні та раритетні видання. Крім книжок українською, автори опрацювали спеціальні літературні джерела англійською та російською, польською мовами. Відзначимо, що упорядники під час роботи над Глосарієм використовували видання НТШ з актуальних питань українського мовознавства та наукової термінології. Частина сучасної наукової термінології, яка стосується хемічної науки, має посилання на відповідні сайти в Інтернеті, що дуже зручно для тих, хто працює над перекладами праць з хемії.

В оформленні Глосарію термінів з хімії Й. Опейда та О. Швайка користувалися рекомендаціями IUPAC (Міжнародна комісія з термінології в хемії) щодо уніфікованого представлення хемічної інформації.

Частина термінів, які стосуються технічної хемії, техніки експериментальних робіт, аналітичних, фізико-хемічних методів дослідження та інших, не ввійшла до Глосарію. Сподіваємося, що ця частина хемічної термінології буде розглянута в окремих виданнях.

Видання Глосарію термінів з хімії, безперечно, велика подія для української науки, а сама книжка буде корисна всім хемікам, які друкують роботи не тільки українською, а й англійською та російською мовами. Відзначимо, що, на жаль, тираж Глосарію термінів з хімії (лише 300 примірників) дуже малий. Оскільки попит на видання з сучасної наукової термінології великий, то слід сподіватися на перевидання з доповненнями та виправленнями Глосарію термінів з хімії. Члени Хемічної комісії НТШ вітають вихід у світ великої та важливої праці проф. Йосипа Опейди та проф. Олесь Швайки Глосарій термінів з хімії та бажають авторам подальших успіхів на науковій ниві.

*Володимир ДУТКА*

